

1

การพยาบาลเด็ก

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)

พรทิพย์ ศิริบูรณ์พัฒนา
บรรณาธิการ

การพยาบาลเด็ก เล่ม 1 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2) / พท.
WY159, ๓492 2567

53129

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท

โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 แนวคิดการดูแลสุขภาพเด็กและครอบครัว	1
เด็กและครอบครัว	2
เด็กในแต่ละช่วงวัย	4
สิทธิเด็กและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	6
ธรรมชาติและความต้องการของเด็ก	14
ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพเด็ก	22
สถานการณ์และแผนพัฒนาสุขภาพเด็ก	27
คุณสมบัติและบทบาทพยาบาลเด็ก	34
 บทที่ 2 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการเด็ก	43
หลักการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ	44
ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ	45
การเจริญเติบโต	48
การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของร่างกาย	48
การเจริญเติบโตของเด็กแต่ละช่วงวัย	49
การประเมินการเจริญเติบโต	50
การใช้กราฟมาตรฐานการเจริญเติบโต และการแปลผล	61
พัฒนาการ	71
แนวคิดพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย	72
การประเมินพัฒนาการ	76
 บทที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพเด็ก	106
การส่งเสริมโภชนาการสำหรับเด็ก	106
การสร้างภูมิคุ้มกันโรค	117
การเล่น	143
การจัดสิ่งแวดล้อมและการป้องกันอุบัติเหตุสำหรับเด็ก	149
คลินิกสุขภาพเด็กดี	154
ปัญหาพฤติกรรมในเด็ก	157

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 หลักการพยาบาลเด็กและครอบครัว	177
การให้คำแนะนำแก่ครอบครัวเมื่อเด็กเจ็บป่วยที่บ้าน	177
การเตรียมเด็กและครอบครัวก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	180
การติดต่อสื่อสารกับเด็ก	185
ปฏิกิริยาการปรับตัวของเด็กเมื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	187
ปฏิกิริยาของครอบครัวต่อการเจ็บป่วยของเด็ก	192
แนวทางการพยาบาลครอบครัวเด็กในโรงพยาบาล	194
การจัดกิจกรรมการเล่นในโรงพยาบาล	198
การพยาบาลเด็กในระยะสุดท้าย	203
ตัวอย่างแผนการพยาบาลเด็กที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	208
ตัวอย่างแผนการพยาบาลครอบครัวเด็กที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	213
 บทที่ 5 การพยาบาลทารกแรกเกิด	221
การจำแนกประเภททารกแรกเกิด	221
สรีรวิทยาของทารกแรกเกิด	223
การประเมินสภาพทารกแรกเกิด	230
การพยาบาลทารกแรกเกิดทั่วไป	239
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีภาวะเสี่ยงสูง	243
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักและอายุครรภ์ผิดปกติ	252
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักไม่เหมาะสมกับอายุครรภ์	252
การพยาบาลทารกเกิดก่อนกำหนด	258
ทารกแรกเกิดที่มีปัญหาาระบบทางเดินหายใจ	288
ภาวะขาดออกซิเจนแรกเกิด	290
กลุ่มอาการหายใจลำบาก	294
ภาวะหายใจเร็วชั่วคราวในทารกแรกเกิด	302
การสูดสำลักชี้เทา	304
ความดันในหลอดเลือดปอดสูงในทารกแรกเกิด	308
โรคปอดเรื้อรัง	311

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การพยาบาลทารกแรกเกิด (ต่อ)	
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีปัญหาระบบทางเดินหายใจ	314
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีอุณหภูมิกายต่ำ	326
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีbilirubin ในเลือดสูง	339
การติดเชื้อในทารกแรกเกิด	362
การติดเชื้อในกระแสเลือดในทารกแรกเกิด	362
การติดเชื้อแต่กำเนิด หรือปรักำเนิด	367
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่ติดเชื้อ	380
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีลำไส้อักเสบ	385
การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีน้ำตาลในเลือดต่ำ	388